იმერეთი

ყოველდღიური გაზეთი

ფ ა ს ი:

წლიურათ . . . . 7 მანეთი
ნახევარი წლით . . . . . 4 მანეთი
თვიურათ . . . . 3 აბაზი

ცალკე ნუმრის ერთი შაური.

წლიური ხელის მომწერლებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილნაწილათ გადაიხადონ. ხელის მოწერის დროს 3 მანეთი დანარჩენი კიდევ ნაწილნაწილათ. საზღვირგარეთ წლიურათ 14 მან., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურათ 6 აბაზი.

№ 104

წელიწადი მეორე

1913

ხუთშაბათი, 18 ივლისი.

მისამართი: Кутаисъ, редакція газ. „И М Е Р Е Т И".

ტელეფონი № 149.

ელექტრონული ბიბლიოთეკა

ელექტროლამპეულის, ჭურჭელეულობის, ავეჯეულობის და შპალერის ქ. ქუთაისში.

ფ. ს. ფილიპოვისა.

ალექსანდრეს ქუჩაზე,

აქვე გვაქვს ელექტრონული არმატურები, ლამპები და გასანათის მოსაწყობი მასალა, აგრეთვე ყოველგვარი საოჯახო მოწყობილება, ნავთით ასადუღებელი სამოვრები, დუმელი, ქურები, იატაკის ლინოლიუმი, სამუსიკო იარაღები, ეკლესიის მოწყობილობა და სხვადასხვა ლამაზი ნივთები, ფასები ყოველი კონკურენციის გარეშე.

პატივის ცემით ფ. ს. ფილიპოვი.

მიიღება ხელის მოწერა 1913 წლისთვის ყოველდღიურ გაზეთზე

წელიწადი მეორე

1913

იმერეთი

გაზეთის ფასი:

ერთი წლით . . . 7 მანეთი,
ნახევარი წლით . . . 4 მანეთი.
ერთი თვით. . . . 4 აბაზი.
და ცალკე ნუმრის . . 1 შაური,

სამგლოვიარო განცხადების თითო დაბეჭდვა—სამი მანეთი.

განცხადების ფასი: პირველ გვერდზე პეტიტის ანგარიშით სტრიქონი ღირს 3 შაურათ მეოთხეზე—ორ შაურათ, შიგნით გვერდზე მორიგებით. შრომის მაძებართა განცხადება—ნახევარ ფასათ.

გაზეთის დასაკვეთი ფასი და აგრეთვე სხვა ანგარიშებიც უსათუოთ ამ მისამართით უნდა გამოიგზავნოს: Кутаисъ редакція газеты „И М Е Р Е Т И"

სხვანაირათ გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.

ქუთაისი.

პაიებზე დამყარებული ამხანაგობა

კირაკოზოვი და ბ. გ. ოგანოვი.

გაზაფხულისა

და ზაფხულის სეზონი

ტრიკო, კასტორი, დიაგონალი, ჩეჩუნჩა, რაგოჟი, ტილო, პარუსინა, ბატისტა, კისეია, შემიზი, ჩითი.

პოპლინი, მესალინი, ქივრონი, ლიბერტი, ლევანტინი, სტოლსაფრები, „პოკრივალო", პირსახოცი, ხელსახოცები, მადაპალამი, ლანკორტი.

ქვრივი ეკატერინე სამსონის ასული აბაშიძისა, შვილები—გრიგოლ, გიორგი დიმიტრის ძენი და ნინო დიმიტრის ასული აბაშიძეები, ანეტა დიმიტრის ასული ჰიჰინაძისა და მარიამ დიმიტრის ასული მგალობლიშვილისა, სიძენი—სეით გერონტის ძე ჰიჰინაძე და მიხეილ ფილიპეს ძე მგალობლიშვილი, ძმა ანტონ ივანეს ძე და და ეკატერინე ივანეს ასული აბაშიძისა აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ შაბათს 20 კვირიკობისთვეს დილით, სოფელ სავანეში წმ. გიორგის ეკლესიაში

დიმიტრი ივანეს ძის აბაშიძის

სულის მოსახსენებლათ გადახდილი იქნება ორმოცის წირვა და პანაშვიდი.

განცხადება.

საშურის (მიხაილოვო) საზოგადო 6 კლასიანი სავაჟო პროგიმნაზია (მოსწავლეთათვის უფლებიანი) იწვევს თავისუფალი ადგილზე შემდეგი საგნების მასწავლებლებს:

1) ლათინური ენისა 15 გაკვეთილი 1200 მანეთი წელიწადში. 2) რუსული ენისა მე—III, IV, V VI კლასებში 1200 მან. წელიწადში. 3) ნემეცური ენისა ყველა კლასებში—1200 მან. წელიწადში და 4) მათემატიკისა მე III, IV, V, და VI კლასებში, ფიზიკისა მე VI კლასში და [illegible] მე II — III [illegible]

თხოვნა და საბუთები მოკლე curiclum vitae"-თ უნდა გამოიგზავნოს შემდეგი ადრესით: Михайлово Тиф. губ. Въ Комитетъ о-ва попеченія о гимназіяхъ въ селеніи Михайлово.

აქიმი ქ. თ. ტყეშელაშვილი.

ათი აპრილიდან ღებულობს ავათმყოფებს (**შინაგანი ვენერიული კანის**) ახალ ბინაზე: ვიტუშინსკის სახლი, აფთიაქის უკან. პუშკინის ქუჩიდან ტელეგრაფის შესახვევში.

[illegible] შინაგან სნეულებ[illegible] [illegible] მყოფებს ნაშვადღევის 3—6 საათ. თფილისის ქუჩა, ფირალოვის სახლი.

სამტრედიის სამზღვითო კასის გამგეობა

სთხოვს წევრებს მობძანდენ 21 ამა ივლისს 2 საათზე ნაშვადღევს სამტრედიის გამგეობის ბინაზე 1) კასის წესდების § § შესახებ სათათბიროთ 2) ზოგიერთ წევრების საწევრო ფულის შემოუტანლობის გამო გამოსარიცხავათ 3) საწევრო ფულის შემოკლების განზრახვა. 4) მოსამსახურეთა შტატის გადიდება.

აქიმი ი. ჩარექოვი

ხუთ ივნისიდან მიიღებს **კანის და ვენერიული ავათმყოფებს ახალ ბინაზე.** გაგარინის ქუჩა, პოლიციის გვერდით, ფირალოვის სახლში.

ახალი გამოგონება მეცნიერებაში

ერთადერთი სახმარებელი ვენახის აქიმობისათვის და მცენარეთა დასაცავათ სოკოების ავათმყოფობისაგან და მწერთაგან

ახალი სითხე უაკმენის ՄՄ

მთავრესი წარმომადგენელი მთელი რუსეთისათვის **კანტორა კლო ელურული ქუთაისში** საწყობი და ნარდი გაყიდვა **ი. გოკიელოვის შვილების სავაჭრო სახლში ქუთაისში.**

შინაგან სნეულებათა აქიმი

ნიკ. ივ. შენგელია. მიღება: დილით 9—11 ს., სად. 5—7. გენერლის (გოგებაშვილის) ქუჩა, საკ. სახლი.

კბილის აქიმი ანა ბუტულოვის **ასული** გადავიდა ახალ ბინაზე: პუშკინის ქუჩა, სახლი ჯანელიძისა ქალაქის საბჭოს პირდაპირ და წმ. ნინოს დედათა სასწავლებლის გვერდით.

ქალთა პროგიმნაზია

მარიამ გვინიხიძის ასულისა

გადავიდა იმავე თფილისის ქუჩაზე ობორინის შესახვევის კუთხეში. გამრეკელის შენობაში.

მოწაფეების მიღება დაიწყება ყველა კლასში 15 აგვისტოდან.

თფილისის მეოთხე რვაკლასიანი

კომერციულ სასწავლებლის ადმინისტრაცია ამით აცხადებს, რომ **მისაღები ეგზამენები მოსამზადებელ განყოფილებაში**

და 1, 2, 3, 4, 5, და 6 კლასებში დაიწყება 20 აგვისტოდან.

პირველ კლასში მიიღებიან	10—12 წ.	მეოთხეში „ „	13—16 წ.
მეორეში „ „	11—14 „	მეხუთეში „ „	14—17 „
მესამეში „ „	12—15 „	მეექვსეში „ „	15—18 „

ადრესი: პანასევიჩის ქუჩა, № 38.

15 ივლისიდან 15 აგვისტომდი მიიღება ხელის მოწერა სიმონ ქვარიანის წიგნზე.

„შოთა რუსთაველი და მისი პოემა"

წიგნი იქნება ჩვეულებრივი ფორმატის დაახლოებით 100 გვერდამდი, შოთა რუსთაველის სურათით და სხვ., ეღირება ხელის მომწერთათვის მხოლოდ ერთი აბაზი, გასაყიდათ კი მეტი ფასი ექნება.

წიგნის წმინდა შემოსავალი გადაიდება შოთა რუსთველის ფონდის გასამდიდრებლათ.

ვისაც აგენტობას ისურვებს ვთხოვთ გვაცნობოს. ადრესი: ბადის ქუჩა ს. გერსამია.

გამომცემელი სერგო გერსამია.

გაზეთი „იმერეთი" იყიდება მესხეთის ქუჩაზე მოვაჭრე ამროსი ხვინგიასთან, იქვე მიიღება ხელისმოწერაც.

იყიდება

ქუთაისში "პოდგორნი" ქუჩაზე რიონის პირისკენ ორსართულიანი ქვიტკირის სახლი სარდაფით.

მისამართი: „პოდგორნი" ქუჩაზე ზაინკალი (слесарь) ერმილე ქორიძე.

საზღვარგარეთელი **სტუდენტი**

ამზადებს მოსწავლეთ გიმნაზიის ყველა კლასებისას შემდეგ საგნებში: ისტორიაში, რუსულში, გეოგრაფიაში, ქართულში. ასწავლის აგრეთვე გერმანულ (ნემეცურ) ენებს ოტტო ბაუერის ახალ სისტემაზე. შეუძლია მსურველს ერთ რომელიმე აგარაკათ წაყვეს. მიმართეთ გაზ. „იმერეთის" რედაქციაში **ვ. ჭელიძეს.**

დ ღ ი უ რ ი.

— ცნობაა —სერბიელებსა და ბერძნებს უთანხმოება აქვთ დაპყრობილ მამულის გაყოფვის გამოო.

— ოსმალეთი ბულგარეთის წინააღმდეგ საბერძნეთთან შეთანხმებით ილაშქრებსო.

— ბულგარეთის მთავრობამ პარლამენტში კანონპროექტი შეიტანა, სადაც თხოულობს გადაიდვას 50,000 მანეთი დაჭრილთა და 500 ათასი მანეთი მაკედონიიდან გამოქცეულთა სასარგებლოთ.

— ათინის სააგენტო აცხადებს:—საბერძნეთს ოსმალეთთან ბულგარეთის საწინააღმდეგო პირობა არ შეუკრავსო.

— მსოფლიო პატრიარქმა ცნობა მიიღო: ჩატალჯიდან ადრიანოპოლისკენ მოძრაობის დროს ოსმალეთის ჯარმა 15 ათასი ქრისტიანი მოკლაო.

— ახალგაზრდა ოსმალთა კომიტეტმა გადასწყვიტა ადრიანოპოლი არავის დაანებოს.

— ოსმალებმა ბულგარლებს ადრიანოპოლში დატოვებიეს: 150 ზარბაზანი, 50 ათასი თოფი და 10 ათასი ტომარა ფქვილი.

— ყველა სახელმწიფოს წარმომადგენლებმა ოსმალეთს წინადადება მისცეს ადრიანოპოლიდან ჯარი გამოიყვანოს.

— რუსეთმა და ავსტრიამ ათინასა და ბელგრადში მთავრობის წარმომადგენელთ წინადადება მისცა საომარი მოქმედება შეაჩერეთო.

— რუმინია თხოულობს სამი დღით ზავის ჩამოგდებას და სამშვიდობო მოლაპარაკების ბუქარესტში გადატანას.

— სერბიელები ვიდინზე იერიშის მისატანათ ემზადებიან.

— ოსმალები ფილიპოლს მიდიან.

— ინგლისი და რუსეთი წინააღმდეგი არიან ოსმალეთს ადრიანოპოლი დარჩეს.

— არხანგელსკში რამდენიმე ათასი

დესეტინა ტყეს მოდებული ცეცხლი წვიმამ ჩააქრო.

— კიევიდან და პეტერბურგიდან ბევრი ხელოსანი ებრაელი გადაასახლეს.

ბულგარეთის ბედი.

თავაშვებული ღენერლების შოვინისტურმა ტენდენციამ ბულგარეთს სამარე გაუთხარა.

რამდენათ ამაფრთოვანებული იყო ოსმალებთან ომის დროს ბულგარელ მეომართა თავგანწირული გმირობა, იმდენათ შესაბრალისია ამ ჟამათ ბულგარეთის ჯარი... მოკავშირე სერბია-საბერძნეთთან ომში სამარცხვინო დღე დაადგა ბულგარეთს. ალტყინებული ყიჟინა მწუხრულ ჰანგათ შეიცვალა და გზა-კვალ დაბნეულს, გაფანტულს, დაქსაქსულს, სასოწარკვეთილსა და ქანცმილეულს ბულგარეთის ჯარს გაქცევაც აღარ შეუძლია, ათასობით ტყვეთ მიყავთ. მეფე ფერდინანდის ფართო გიპოტეზებს ფრთა შეაკვეცეს, მისი ამაყი თავი ძირს დახრილა და ფიქრს მისცემია, მაგრამ ფიქრით რას გახდება იქ, სადაც ბედის სასწორი მისთვის არა სასურველ მხარეზეა გადახრილი. როცა ფიქრს რაიმე მნიშვნელობა ქონდა და საქმეს ღრმა დაკვირვება ეჭირვებოდა, იმ დროს ბულგარეთის დიპლომატებმა პოლიტიკური სიბეცე გამოიჩინეს და ერთი გამარჯვებით გატაცებულებმა თავი მძლეთა-მძლეთ გამოაცხადეს, დღეს კი „ბოლოსლა დანანება“ დარჩენია მათ მეტი არაფერი. იგი ამჟამათ სნეულსა და დაბეჩავებულ ლომს გავს, რომელსაც ქანცმილეული ოსმალეთიც კი მწვავე „ტლინკებს“ სთავაზობს და იძულებულია ითმინოს, რადგან ასე ინება ბედმა, რომელიც მისივე ბეცი დიპლომატებისა და თავხედი ღენერლების მიერაა შექმნილი. ავსტრია-გერმანიის იმედით ფეთქავდა ოსმალთა ძარღვის ცემა ბალკანეთის კავშირთან ომის დროს, მთელი მისი იმედები სამთა კავშირზე იყო დამყარებული, მაგრამ ყვე- [illegible] იმთ- რი ჩაილურის წყალი შეთავაზა ნან ოსმალეთის გაფურჩქნილ იმედებს. ახლა ესევე დამართა მან ბულგარეთს, რომლის პოლიტიკური აზროვნების სიკოტრით ისარგებლა და ამნაირათ სერბია-საბერძნეთს, რუმინიასა და ოსმალეთს მიუგდო იგი საგლეჯ-საწიწკნათ. მეფე ფერდინანდი, რომელმაც თითქმის ზურგი შეაქცია რუსეთის რჩევა-დარიგებას და ავსტრია-გერმანიისკენ იცქირებოდა, დღეს გერმანიასვე სთხოვს,—დამეხმარე, მიშუამდგომლე და ჩემს მაგიერათ რუსეთის იმპერატორს სთხოვე სამუდამო სიკვდილისგან იხსნას ბულგარეთიო.

იგივე ფერდინანდი, რომელიც ამ რამდენიმე თვის წინათ ამაყი და გოროზი კილოთი მიმართავდა რუმინიის მეფე კარლოსს, დღეს მასვე დეპეშს დეპეშზე უგზავნის, სთხოვს, ემუდარება სერბია საბერძნეთის კლანჭებისგან იხსნას იგი... მაგრამ გვიან გადაისვა მეფე ფერდინანდმა თავზე ხელი, მის სიქაჩლეს კარლოსი ვერც უშველის და არც უშველის, რადგან ამ ჟამათ სხვაგვარია რუმინიის ინტერესები.

მართალია, ბულგარეთის სავსებით სიკვდილი შეუძლებელია, რადგან მის ბედთან ბევრი სხვა დიდ სახელმწიფოთათვის სადავო საკითხებია დაკავშირებული, მაგრამ დანაკარგიც ფრიად საგრძნობი იქნება მისი სახელმწიფოებრივი ძლიერებისთვის, ან რაღაა ფრთაშეკვეცილი და ქედმოხრილი სიამაყე, რაც ამჟამათ ბულგარეთს დარჩენია? ვინ იფიქრებდა, თუ საქმე აქამდი მივიდოდა: გუშინწინ დამარცხებულმა, მიწასთან გასწორებულმა ოსმალეთმაც კი დაიჯაბნა ბულგარეთი და ბულგარეთის მიერ სისხლითა და ჭაპანწყვეტით დარჩენილ ადრიანოპოლში, დღეს ენვერ-ბეი მცირერიცხოვანი ჯარით თავისუფლათ შევიდა და დაიბრუნა იგი? აი, ეს გარემოებაა ახლანდელ ომში ყველაფერზე უფრო სენსაციური, ეს ხომ ბულგარეთის სავსებით განადგურებას ნიშნავს? იმის თვალსაჩინო სიმდიდრეს, ოსმალეთთან ომის დროს მოპოვებულს, ადრიანოპოლი შეადგენდა, რომელმაც ბულგართა უთვალავი სხვერპლი შეიწირა. და ადრიანოპოლის ასე მალე დაკარგვა ბულგარეთის დამოუკიდებლობის მოსპობას უდრის, რადგან მაკედონიას სერბია-საბერძნეთი ედავება და რუმინია ხომ ბულგარეთის ომამდი არსებულ ტერიტორიის ჩამონაჭრებს ეპოტინება, და რომ მოკავშირეთა სოფიასკენ მიმავალი მარშრუტიც შეიცვალოს, ბულგარეთი მაინც შესამსნევათ ქუცმაცდება და ყოველი მხრით მცირდება. ერთადერთი იმედი პირველ ხანებში უარყოფილი რუსეთია, რომელიც, რასაკვირველია, არ მოინდომებს, რომ მოკავშირეებმა მეფე ფერდინანდის ამეფოს საუკუნო „სულთთანა“ უგალობოს. ყოველ შემთხვევაში საქმე იმდენათ [illegible] ერთა დიპლომატები იმგვარ ორჭოფობას იჩენენ, რომ დანამდვილებით რისამე თქმა თითქმის შეუძლებელია.

იმერი.

ორი დღეა რაც ჩვენი გაზეთი არ გამოსულა, იმ მიზეზით რომ გაზეთის ბეჭდვა სხვა სტამბაში გადავიტანეთ.

ახალი ამბავი.

✦ შავიქვის მრეწველთა საბჭოს მორიგი სხდომა ექნება ჭიათურაში 23 ივლისს.

✦ საფრანგეთში წელს პარკის მოსავალს 30 პროცენტით დაუკლია. განსხვავება 6,233,942 კილოგრამს შეადგენს. წლევანდელი პარკი შარშანდელთან შედარებით თვისებითაც ნაკლები გამოდგარა. იტალიაში პარკის მოსავალს 20—25 პროცენტით დაუკლია, ამის გამო პარკის ფას მოუმატნია. მოუსავლობის მიზეზი ჰაერი და საჭმლის უქონლობა ყოფილა. წელს პარკის მოსავალი შარშანდელზე გაცილებით უკეთესი ყოფილა: უნგრეთში, სირიაში და ანატოლიაში.

✦ ქვემო იმერეთის ბევრი ადგილიდან სანუგეშო ცნობებს იძლევიან. წვიმებს ნათესი გამოუცოცხლებია და ამბობენ წელს სიმინდის მოსავალი ძალიან კარგი იქნებაო.

✦ ზემო იმერეთის მთის სოფლებში ბევრგან გაუოხრებია სეტყვასა და კოხს მოსავალი.

✦ ეთნოგრაფიული საზოგადოების გამგეობამ ცნობა მიიღო, რომ სამურზაყანოში შესანიშნავი ბედიის მონასტრის განახლებას აპირებენ ამ მოკლე ხანში და ძველი, ძვირფასი მხატვრობა, რომლითაც ტაძრის კედლებია შემკული, მოისპობაო. ამის გამო გამგეობამ ჯეროვანი შუამდგომლობა აღძრა სოხუმის ეპისკოპოზის ანდრიას წინაშე, რომ განახლება ფრთხილათ მოხდეს და მხატვრობა ხელუხლებლათ დარჩეს მანამდი მაინც, სანამ ამ საქმისათვის განსაკუთრებით მოწვეული მხატვარი გადაიღებდეს სურათებს.

✦ 14 ივლისს, ღამის 11 საათზე, განჯაში მოკლეს პოლიცმეისტერი ვ. ნ. ბანიკოვი მკვლელი მიიმალა.

✦ როგორც თფილისიდან მოსული ცნობებიდან სჩანს 14 ივლის გორსა და მის ახლომახლო მდებარე სოფლებში სეტყვასა და კოხს სულ ერთიან გაუოხრებია მოსავალი ზარალი დიდი ყოფილა.

✦ ნება დართეს სენაკის მაზრის სამ საზოგადოებაში სასოფლო ბანკები გახსნან. შუამდგომლობაა აღძრული ნება დართონ საგლეხო გამსესხებელი ამხანაგობანი დაარსდეს სენაკის მაზრის ორსა და ზუგდიდის მაზრის ერთს საზოგადოებაში.

ყოფილა. ქუჩები წყლით ავსილა. რამდენიმე უბანში ფეხით სიარული შეუძლებელი გამხდარა. შერემეტევისა და შეპელევის ქუჩებზე ხალხი ერთი ნაპირიდან მეორეზე ნავებით გადადიოდაო, იუწყება „Бат. день“-ი.

✦ ახალციხესა და გარშემო მდებარე სოფელში წითელა და ყელის ტკივილი მძვინვარებს ზამთარს აქეთ დღემდი 200 ბავშამდი უსხვერპლია ავათმყოფობას.

✦ 6 ივლის დ. ჩხარში ვიღაც უცნობს ხანჯლით მოუკლავს ადგილობრივი ვაჭარი აქვსენტი პატრიძე. ამავე დღეს სოფელ საზანოში რევოლვერით მოუკლავთ საზანოში მცხოვრები ლ. გიორგაძე.

✦ ეთნოგრაფიული საზოგადოების გამგეობამ გურიაში გაგზავნა თავისი რწმუნებული აკაკი ტუსკია, რომელმაც ძველი ნივთები და ხელნაწერი უნდა შეაგროვოს განზრახული მუზეუმისთვის.

✦ რედაქციამ მიიღო თფილისში ახლად გამოსული ქართული ორ-კაპიკიანი გაზეთის „ახალი აზრი-“ს პირველი ნუმერი, გაზეთის შესახებ შემდეგ ნუმერში გვექნება მსჯელობა.

✦ შაბათს, 13 ივლისს, თფილისში მეტეხის ციხიდან გაათავისუფლეს ჩვენი დრამატურგი იოსებ გედევანიშვილი, რომელიც ამ ერთი თვის წინათ დააპატიმრეს.

✦ 15 ივლისს, საღამოს 7 საათზე თფილისში, კავკასიის სასოფლო სამეურნეო საზოგადოების შენობაში საკოოპერაციო კურსები გაიხსნა. კურსების გახსნამდი შინაარსიანი სიტყვა წარმოსთქვა მეფის მოადგილის თანაშემწემ ე. ა. ვატაციმ. ქართულ ლექციებს წაიკითხვენ დილოობით, ხოლო რუსულს—საღამოობით.

მოწერილი ამბავი.

ჩოხატაური. (გურია). კვირას, 7 ივლის ს. ხიდისთავში მოვიდა ღენერალი შჩიგროვსკი, რომელიც კავკასიის უმაღლესი მთავრობისგან ადგილობრივი ადმინისტრაციის სარევიზიოთ არის გამოგზავნილი. შჩიგროვსკის თან ახლდა მხოლოდ თარჯიმანი და სხვა არავინ. ხიდის თავში მას დაუხვდა სამი საზოგადოება: ბასილეთი, ჯვარცმა და ერკეთი. ბ-მა შჩიგროვსკიმ მოხელენი დაითხოვა და ხალხს დაავალა წარმომადგენლები აერჩიათ, თითო საზოგადოებამ 8 კაცი აირჩია, რომლებმაც ყველაფერი დაწვრილებით მოახსენეს ღენერალ შჩიგროვსკის. ორშაბათს ბ-ნი შჩიგროვსკი ჩოხატაურში გადავიდა და ხალხის დაკითხვის შემდეგ იქიდან ოზურგეთს გაემგზავრა, სადაც 20 ივლისამდი დაჰყოფს.

— 5 ივლისს ჩოხატაურის თეატრში ადგილობრივმა სცენის მოყვარეებმა წარმოდგენა გამართეს. დადგეს ირეთელის „დამარცხებულნი“. საკვირველია რათ გამონახეს ასეთი პიესა, რომლის დადგმა ტეხნიკურათაც შეუძლებელია და არც სხვამხრივ წარმოადგენს დიდ ღირებულებას. მოთამაშეთაგან კარგები იყვნენ: ს. ბოლქვაძე და ი. [illegible]ლი.

ფიქრთა მორევში.

სამართალია, სიმართლის ნასახია რამ შიგ, რომ შენს ტაბლაზე უცხო ვინმე კაცი მოიწვიო, გული გაუღო უხვი მასპინძლისა, შეითვისო ამ საერთო სუფრის დროს მაინც, პატივი სცე, სტუმართმოყვარეობა გამოიჩინო, ერთი სიტყვით... და, თუ ვინიცობაა, ერთი სიტყვაც წამოგცდეს შენებურათ, უთხრა რამე მეზობელს, შენიანს შენებურათ—სტუმარმა ეს შეურაცყოფათ მიიღოს, იწყინოს და გითხრას: Пожалуйста „лапараки“ чтобы не было!.. და გითხრას ეს [illegible] თი კილოთი, რომ ყოველ შენს [illegible] მე არ მესმის ასეთი ეთიკა.

თუ ჩემი არა სწამს-რა და არ ესმის [illegible] ფერს ჩემსას პატივს არა სცემს, [illegible] იგდებს ქვეყანას, ერს, ენას ჩემსას [illegible] აულერია თავი და მოდის ჩემს ტაბ[illegible] სუფრაზე... სვამს, სჭამს, ცხოვ[illegible] ქეიფობს, გამარჯვებულია... მე არ [illegible] ყვის **გამარჯობას** და მიკრძალავს [illegible] ანს ჩემებურათ მე უთხრა **გამარჯობა**! ეს არის ეთიკა!..

არ მესმის-მეთქი ასეთი ეთიკა!

ვერაოდეს მასპინძლის გულს ვერ [illegible] გებს ასეთი თავხედი სტუმარი

სტუმარი მასპინძლის ბატონი არ გონია..

დ. მესხი.

როდის?

ვინც ღედა-ენით არ უ[illegible]
თავის სამშობლო ნანას,
ქების წილ ზიზღით ვიხსენ[illegible]
ქართველსა მაგისთანასა!

ს. გუგუ[illegible]

ოც ამ თვეს ნატანებიდან ოზურ[illegible] ში გავემგზავრე. ეტლი დავიპირეთ [illegible] და ჩემმა თანამგზავრმა №. ის იყო [illegible] გამგზავრებულვიყავით, რომ ამ დრო[illegible] ვიდა ერთი პატივსაცემი მანდილოსანი [illegible] სთხოვა ჩვენს მეეტლეს, რომ ორი [illegible] ბავში მოეთავსებია ჩვენთან ერთად ეტლში [illegible] რადგან ისინი ერთ ეტლში ვერ [illegible] სებულიყვენ. მანდილოსანი [illegible] სულ-ქართულით ლაპარაკობდა, [illegible] ეტლემ თავისი დამტვრეული რუს[illegible] ძლივს-ღა მიახვედრა, რომ თანაბმა[illegible] მოვიდა ორი მეტათ ლამაზი, [illegible] ნადი ყმაწვილი; ერთი მათგანი [illegible] დაჯდა, მეორე მეეტლემ თავისთან [illegible] თავსა. რადგან სხვა ადგილი არ [illegible] ყმაწვილები კოხტათ ჩაცმული იყვნ[illegible] ნაზიელების ფორმაში. გზაში, ყური [illegible] კარი, რომ მეეტლეს მასთან მჯდომი [illegible] ვილი რუსულათ ელაპარაკებოდა [illegible] გან არც მიმოხვრა, არც სახის გამ[illegible] ყველება უცხო ტომობას არ უმტკ[illegible] და. ამისთვის ვკითხე: „ყმაწვილო [illegible] გვარი?

— Что?..—მიპასუხა.

რა გვარი ხართ?

— По грузински не знаемъ

რადგან მე რუსული არ ვიცოდი, თანამგზავრს ვსთხოვე, გაეგო მათი [illegible] ობა. მან იცოდა საყველ-პურო რუს[illegible] და კითხა: „Какъ ваши фамилі[illegible]? — „Карцивадзе“ უპასუხეს მათ. „Какъ имя отца?—Барнабъ! Живъ отецъ?— нѣтъ, умерь! вы гдѣ учитесь?—въ Эривани“ а у кого тамъ живете? у дяди Григорія, უპასუხეს მათ.

ზღაპარი

კუპრინისა

ამ თარგმანს ვუძღვნი დედას.

— მამა, მიამბე რამე ზღაპარი. არ გესმის, მამა! ეუბნებოდა შვიდი წლის კოსტია თავის მამას, რომელსაც მუხლებზე უჯდა. კოსტია ორივე ხელით ცდილობდა თავისკენ მიებრუნებია მამის სახე.

ბავშს უკვირდა და, ცოტა არ იყოს, აწუხებდა კიდეც ის გარემოება რომ მამა მისი აგერ თითქმის ხუთი წუთის განმავლობაში ლამპის შუქს რაღაც საკვირველი, გარინდებული, თითქოს მოღიმარე და ცრემლ მორეული თვალებით შესცქეროდა.

— მამა, მაა... მა!—აწრიპინდა კოსტია რატომ არ მელაპარაკები, რატომ?

მამას ესმოდა შვილის მოუთმენლობა მაგრამ ვერაგზით ვერ მოეშორებია ის საოცარი ჯადოსნური ძალა, რომელიც იპყრობს ადამიანს, როცა იგი ბრჭყვიალა საგანს დააშტერდება. ამ ლამპის შუქზე კრთოდა მომხიბლავი ზაფხულის წყნარი თფილი საღამო და მყუდროება პატარა, კეკლუცი საგარაკო აივნისა, კრიკინა ყურძნით შემოსილისა.

მწვანე აბაჟურიანი ლამპა თანასწორ სინათლეს აფრქვევდა ირგვლივ. ივანე კიმოთეს ძე ხედავდა ამ წრეში ორს ერთმანეთზე მიყრდნობილ თავს: ერთი იყო ქალისა, ოქროსფერი თმით, ნაზი, თლილი ნაკვეთებით, მეორე კი ამაყი და ლამაზი თავი ჭაბუკისა. შავი კულული მხრებზე დასცემდა და გარს ეხვია შავგვრიმან, გამბედავ შუბლს და დიდს, შავს, მგზნებარე, გამომეტყველ და გაბედულ თვალებს.

ივანე გრძნობდა, როგორ ეხვევოდა კიერზე თავისი ნაზი ხელებით კოსტია, გრძნობდა თფილ სუნთქვას შვილისას ყველა ეს ისეთ ჰარმონიულ, მხიარულ შთაბეჭდილებას ახდენდა, რომ ხოლშჩევნიკოვს უეცრათ თვალებზე მადლობის გრძნობის ცრემლებიც კი მოაწვა.

ლამპასთან დახრილი თავი ერთი ხოლშჩევნიკოვის ცოლისა იყო, მეორე კი მისი გულითადი მეგობრისა. ივანე წრფელი, მხურვალე და მზრუნველობითი ყურადღებით ეპყრობოდა ამ ფიცხსა და უხეშ ყმაწვილს, რომლის სურათებში მისმა გამოცდილმა თვალმა უკვე გასჭვრიტა დიადი, გაბედული ნიჭი. ხოლშჩევნიკოვის გულში სრულებით არ იყო შური, რომლითაც გამსჭვალულია ხოლმე დაბალი ხარისხიანი მხატვრების წრე. პირიქით, ის ამაყობდა მით რომ მომავალი შესანიშნავი მხატვარის—ბონანინის პირველი მასწავლებელი იყო პირველი, რომელმაც დააფასა, აღიარა მისი მოწაფის ნიჭი. ბაიანინს წინ ბრისტოლის ქაღალდი ედვა და ხატავდა კარიკატურებს, ცხოველებს კაცის ტანსაცმელში, ლამაზათ გადახლართულ ინიციალებს, სამხატრო აკადემიაში გამოფენილი სურათების პირს, ქალის ნაზ პროფილს... ეს დაუდევარი ნახატები, რომლის ყოველივე ხაზში საკვირველი გამბედაობა და ნიჭი გამოსჭვიოდა, სწრაფათ მისდევდენ ერთი მეორეს და ლიდიას სახეზე ხან ყურადღებას იწვევდენ, ხან კი მხიარულ ღიმილს.

— აი, მამილო, თვითონ შემპირდები ხოლმე და ახლა კი გაჩუმებულხარ,—ჩაილაპარაკა გულნაწყენ კოსტიამ და ტუჩემი მოკუმშა, თავი დაღუნა, თითებს დაუწყო წვალება და ფეხებს ქნევა.

ხოლშჩევნიკოვი მიუბრუნდა მას და დამნაშავესავით მოხვია ხელი.

— კარგი, კარგი კოსტია! ახლავე გიამბობ ზღაპარს... ნუ გამიჯავრდები... მხოლოდ... რა გიამბო?—ჩაფიქრდა.

— თათ-მოჭრილი დათვის ზღაპარი? სთქვა კოწიამ და თავისუფლად ამოისუნთქა.—მაგრამ ეს ზღაპარი რომ ვიცი!?

უეცრათ ხოლშჩევნიკოვს აზრმა გაუელვა. განა მისი ცხოვრება გულის გასაგმირელი ზღაპრისათვის კარგი თემა არ არის? დიდი ხანია განა, რაც ყოველივე ეს მოხდა? სულ თორმეტი წელიწადია მას შემდეგ, რაც იგი, ღარიბი, უცნობი მხატვარი რომელსაც უფროსები გზას არ აძლევდენ, შეურაცყოფილი უნიჭო და უზდელი ამხანაგების სიამაყით და თავის გადიდებით, არა ერთხელ დასუსტებულა, გზა-კვალი აბნევია მკაცრ ცხოვრებასთან ბრძოლაში, და დაუგმია ის საათი, როდესაც მხატვრის კალამი ხელთ აიღო. ამ მკაცრ დროს გაეცნო იგი ლიდიას. წლოვანებით ლიდია ბევრათ უმცროსი იყო ხოლშჩევნიკოვზე, თვალწარმტაცი, ლამაზი, ჭკვიანი თაყვანისმცემლებით გარ შემოხვეული. ღარიბს, შეუმჩნეველს, ავათმყოფს, ცხოვრებით დამფრთხალ ხოლშჩენიკოვს ოცნებაც კი არ შეეძლო ამ არსების სიყვარულზე. მაგრამ ლიდიამ პირველმა იწამა მისი ნიჭი, პირველმა გაუწოდა ხელი; როდესაც ლონე მიხდილი სიღარიბით დაჩაგრული, სასოწარკვეთილი დაეცემოდა სულით ლიდია მას ალერსით ნაზი ყურადღებით, მხიარული ოხუნჯობით ამხნევებდა. მისმა სიყვარულმა გაიმარჯვა... ახლა ხოლშჩევნიკოვის ასული ყველამ იცის. მისი სურათები მეფეთა სასახლეების სიამაყეს შეადგენს. იგი ერთადერთი აკადემიკოსია, რომელსაც თაყვანსა სცემს ახალგაზდა, ურწმუნო მხატვართა წრე.. იგიც და ლიდიაც უხვათ არიან დაჯილდოებული მკაცრი ცხოვრებას, სილატაკეს შემდეგ. გაჭივრების ხანაში ივანე ვერც კი წარმოიდგენდა ასეთ მშვენიერს, კმაყოფილს ცხოვრებას, ალსავსეს ლამაზი ცოლისა და მშვენიერი კოსტიას ალერსით, ამ ოჯახური მყუდროების გრძნობას, რომელსაც ბოხანინის მეგობრობა უფრო აღრმავებდა და მეტს მნიშვნელობასა სძენდა...

და ზღაპარიც მსწრაფლ შეითხზა.

— აბა, კოსტია, ყური დამიგდე,—დაიწყო მან და გადაუსვა ხელი შვილს რბილ, წმინდა თმაზე,—მხოლოდ არ გამაწყვეტინო... იყო და არა იყო, უკეთესი რა იქნებოდა—ერთ სამეფ[illegible] ცხოვრობდა ერთი მეფე და დედოფა[illegible]

— შვილები არ ყავდათ?—კითხა [illegible] სტიამ წკრიალა ხმით.

— როგორ არა, ყავდათ შვილ[illegible] კოსტია.., პირიქით, ბევრი შვილ[illegible] პატრონიც იყვნენ. იმდენი შვილები [illegible] დათ, რომ როდესაც მეფემ თავის ვა[illegible] ქონება გაუყო უმცროს ვაჟს არა[illegible] რი შეხვდა, სრულებით არაფერი, [illegible] სამოსელი, არც ფაშები, არც სახლი [illegible] არც მსახურები, არაფერი, არაფერი[illegible] ასე!... როდესაც მეფემ იგრძნო სიკ[illegible] ლის მოახლოვება, შეკრიბა ვაჟის შვილ[illegible] და უთხრა: „ჩემო კარგო შვილებო, [illegible] ძლება მალე მოკვდე, და ამიტომ [illegible] კვდრე მინდა ამოვირჩიო, მაგრამ [illegible] ცილებლათ ღირსეული. თქვენ ი[illegible] რომ ჩემს სამეფოს საზღვარს უზარ[illegible] რი დაბურული ტყე არტყია... შუაგ[illegible] ტყეში მარმარილოს სასახლე სდგას, [illegible] ლოდ შიგ შესვლა მეტის მეტათ ძნელ[illegible] ბევრმა სცადა იქ შესვლა, მაგრამ [illegible] ღარვინ დაბრუნებულა: ან მხე[illegible] ხლეჩდენ, ან ალ-ქაჯები აწვალებ[illegible] სანამ არ მოკვდებოდენ, ანა და გე[illegible] ნი გველები შხამავდენ... მაგრამ თქვენ [illegible] მამათ შეუდექით გზას... ნურც [illegible] ნურც ახლობლების რჩევა-დარიგ[illegible] ნურც სამშვიდობაში ყოფნის სურვ[illegible] ნუ შეაჩერ[illegible]ებსთ მარმარილოს სასახ[illegible]

ამის გამგონე სასოწარკვეთილებაში ოდი; ნუთუ ეს მშვენიერი, მაგრამ ებული ყმაწვილი ჩემი ძველი მე-ის ბარნაბა ქარცივაძის შვილია, და ე კი მისი ძმის, გრიგოლისა. წარმო-ვე მათი შინ მისვლა. ცახვდებოდა ა, ბებია, რომელნიც უსათუოდ მო-ენლად ელოდებიან შვილის და შვი-შვილის ნახვას მაგრამ რა?.. „საუბე-როთ“ რუსული არ იციან! როგორ ა მიესიყვარულოს, რას გაიგებს დე-ნათქვამს. როგორ უნდა გამოუცხა-ს დედამ შვილს თავისი სიყვარული, შვილს რომელსაც გაფაციცებით მოე-ოდა, დღე და ღამე, თვალები სულ ნა-ების გზისკენ ეჭირა, რომ საკანიკუ-თ დათხოვილი შვილი ერევნიდან შინ ოდა, მოელოდა რომ ეთქვა: ჩემო ო, ჩემო ძუძუავ, შენ გენაცვალე, ოგევლე ნენა, მოდი ჩამიძვერი სულ-დო გულში და სხვა. ხომ დაიკარგა ეს ფასი სიტყვები, სიტყვები უწმინდე-დედა-შვილური სიყვარულის გამომხა-ლი. ამ ფიქრში ვიყავი, როცა ჩვენი ი იმ ადგილას მიადგა, სადაც ეს ილები უნდა ჩამომხტარიყვნენ. სამი-ნოს წინ იჯდა ერთი დარბაისელი ცებული ქალი; ეს იყო ბებია, ჩვე-ალ-გაცნობილი ყმაწვილებისა. რა ო შვილის-შვილები, რომლებიც ის ეტლიდან ჩამოხტენ, მივარდა, გულ-ხაიკრა და დაუწყო მშობლიური ალერ-მათ კი... რაღაც უცნაური ღმაჭვით უყეს რუსულათ ლაპარაკი... მეტის ა ველარ შევსძელ, ძარღვები ამეშა-ლი მეეტლეს ვუთხარი განეგრძო გზა, რომ გზაშიც ვერ დამაკმაყოფილა ჩვე-ძვირფასი ქვეყნის ბუნების სიმდიდრე-ლეუცემ. წარმომიდგა თვალწინ და-ალმაშენებლისა და თამარის საქართ-ო, საქართველო, რომელიც ყვაოდა ყვით, მწერლობით, საქართველო, ლის უხვმა ბუნებამ შექმნა შოთა, ტრი ყიფიანი და ნიკოლოზ ბარა-ილი ილია, აკაკი და სხვანი... და ან დღევანდელი საქართველო თავის ლდო შვილებით, საუბედუროთ, ცუდს ს შობილებით“ და სულის კვეთებამდი ლი. ვეკითხებოდი თავს: ვინაა დამნა-? ნუთუ ჩვენგან დაუმოკიდებელი ძა-ლი ხდება ის, რომ ჩვენ გადაგვარე-გზას ვადგივართ? ნუთუ არ შეგვიძ-, რომ ჩვენი შვილები აზრით და გო-თ მახინჯნი არ გამოვიდენ? ნუთუ , მშობლები, არ ვართ ვალდებულნი, ჩვენმა შვილებმა დედა-ენა იცოდენ, ამდეგ ყოველნაირი დამაბრკოლებე-მიზეზებისა? ნუთუ უნდა გადაგვარდეს , რომელიც თვრამეტი საუკუნის ვლობაში ებრძოდა სპარსთა, ოს-ო, და სხვათ, რომ დაეცვა თავისი სარწმუნოება, ეროვნება ძვირფასი ობლო—საქართველო?!

აც უნდა პატარა იყოს სამშობლო, ოსანს გულში მაინც დიდი ადგილი ავს—ამბობს ძველი ქართული ანდაზა, მაგრამ ახალი ამბობს—საშველი არაა, თუ პატარა საქართველო სხვა დიდმა არ გადაყლაპაო; საშველი არ არის, „ვეფხის ტყაოსანი“ თუ „სანინს“ არ ვანაცვალეთ და ამით დიდი განათლება არ მივიღეთო.. არვის შეუძლია სწავლა-განათლება მიიღოს, თუ არა აქვს ზედ მიწევნით შესწავლილი დედა-ენა, ვინაიდან იგია საძირკველი აზროვნებისაო“—სთქვა მეცნიერმა გიუგომ... მაგრამ, ეჰ—ვის არ უთქვამს, ვინ არ ამბობს ამ ჭეშმარიტებას, ვინ არ ჩივის ამაზე და დე, ჩემი მწარე ჩივილიც მიემატოს და მოვესწრო იმ დროს, რომ ხმათ მღაღადებლისა უდაბნოსა შინა, ნუ, ნუ იქნების დარჩენილი ამდენი გოდება, ამდენი ჩივილი... როდის?

დ. გიგინეიშვილი.

ღამის კალთაში.

მითხარ რამე,
ბნელო ღამე,
დავიქანცე, გავეწამე...
სულს ახდე
იჭვის ბადე,
დამამშვიდე, დამაამე...

..და ასწია ღამემ თავი,
გაისწორა დალალ-კავი;
მომაფარა რიდე ბნელი,
შემომხვია ტრფობით ხელი,
გულს მიმიკრა, მიმისვენა,
საიდუმლო თვისი ენა
შემასწავლა, მანეტარა,
დამამშვიდა, დამაწყნარა...

გამოიხმო ღრუბლით მთვარე,
და ვარსკვლავნი მოელვარე
ცათ გაფანტა, ცათ დასთესა,
ხევში სიო ააკვნესა,
ააფეთქა ველზე ნამი,
აამღერა ტბის ლერწამი,
და ჩემს თვალწინ მთა და ჭალა
ჯადოსნურათ გადაშალა...

არა, არ ვღვრი ცრემლს მდუღარეს,
აწ არ ვმონებ სიმწუხარეს,
ვუსმენ ბულბულს. წყაროს ჩხრიალს,
ხელით ვიჭერ სხივთა ციალს,
შორს მივყავარ ღამის ზღაპარს,
მოვსწყდი მიწას, ტანჯვის საფარს,
და უსაზღვრო ცის სივრცეზე,
ვარსკვლავთ შორის ღრუბელთ ფრთაზე
დავფრენ ლაღათ, დავშორდი დარდს,
ყოფნის მიზანს, ოცნების ვარდს
აქ, აქ ვეძებ... მოკამკამე
ცა, გულს მიხსნის, მხიბლავს ღამე...

დ. ხონი.

ცვარ-ნამი.

ჟენევის ალპინისტები და სამშობლო.

(წერილი ჟენევიდან).

ქართველი ერის წარსული და მისი დღევანდელი მდგომარეობა საკმაო მასალას იძლევა ჩვენი ეროვნული შეგნებისა და მომავლისაკენ გზის გაკაფვისათვის, მაგრამ ჩვენ ამით არ ვკმაყოფილდებით და ხშირათ მივმართავთ სხვა ჩვენსავით დაჩაგრული ერების ისტორიას; დავიწყებთ ავსტრია-ირლანდია-ალბანია-უკრაინა-პოლონეთი ფილიანდია-ციმბირიდან და მორცხვათ მოვალთ საქართველოში, რომ ყველგან ჭეშმარიტებათ ცნობილი, ეროვნული დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის საჭიროება დავამტკიცოთ. ვამტკიცებთ აქსიომას, რადგანაც მისი დამტკიცება მოგვთხოვეს, რადგანაც უარსყოფენ ერს, უარსყოფენ სამშობლოს. სამშობლოს უარის ყოფა ჩვენში ევროპიდან გადმოიღეს, სადაც „სამშობლო“ და მამულიშვილობა უკიდურეს წერტილამდეა განვითარებული და და თავზე მოახვიეს, პროლეტარათ მონათლულს ნაწილს ქართველ ერისას, ამ ჟამათ დაჩაგრულ ერის ნაცვლათ თავისუფალ შვეიცარიას მივმართავ და რადგანაც ჟენევის ალპინისტები: ნოქრები, ვოიაჟორები და ქარხნის მუშები წმინდა წყლის პროლეტარები არიან, ცნობებს მათი ცხოვრებიდან მოგაწვდი მკითხველს, სამშობლოზე ამათ ვალაპარაკებ.

ჟენევის ალპინისტებს თავის წესდების მესამე მუხლში შემდეგი უწერიათ: „ამ ასოციაციის მიზნათ აქვს შეაერთოს „მთიულთა“ კლუბები და ყოველივე საშვალებით ამ შეერთებული კლუბებისათვის სამთაო ექსკურსიების გაადვილება მოახერხოს შეისწავლოს ყველა ის საკითხები, რაც სასარგებლო იქნება ალპინიზმისათვის. აკრძალულია ყოველივე პოლიტიკური და სარწმუნოებრივი საკითხები“. ეს მუხლი მათი წესდებისა მთელი მათი პროგრამაა და ერთი შეხედვით ძლიერ ვიწროთ მოეჩვენება კაცს, მაგრამ, როცა ღრმათ ჩაუკვირდები, მიხვდები, რომ მიზანი საკმაოთ სრულია... ალპი—მთა, ალპინიზმი მთის სიყვარული, მთის საკითხების შესწავლა და რა გინდა, რომ მთასთან დაკავშირებული არ იყოს?!-მთის შესწავლა შესაძლებელია გეოლოგიურათ, მინერალოგიურათ, ბოტანიკურათ *), ფიზიოგიურათ და სხვა... ყოველივე საბუნებისმეტყველო მეცნიერების თვალსაზრისით შეგიძლიათ მთის შესწავლა. მთას აგრეთვე დიდი მნიშვნელობა აქვს მედიცინაში, პოეზია-მხატვრობაში; მის სტრატეგიულ და პოლიტიკურ მნიშვნელობასაც უარს ვერვინ ყოფს და ყველა ეს კი გვარიანი კურსია.-ჟენევის ალპინისტი-პროლეტარები, რომელნიც პოლიტიკაზე ხელს იღებენ სამშობლო ალპების დიად პეიზაჟების დაცვის სახით პოლიტიკასაც აწარმოებენ...

პარიზის ელექტრო—ტეხნიკურ საზოგადოება ყიდულობს ვალესა სავუას საზღვარზე ერთს შესანიშნავ მდებარეობას, რომელსაც ბარბერინი ეწოდება. ბარბერინი შვენებაა შვეიცარიის ალპებისაც და ალპინისტების აზრით, იქ, სადაც ადამიანი უმაღლეს სულიერ სიტკბოებას განიცდის, სადაც მამაკვდავიც კი გამოცოცხლდება, ხელოვნურ ტბასა და მახინჯ შემოლობვას ადგილი არ უნდა ქონდეს ალპინისტები ძლიერ სწუხან, რომ მათ, სამშობლოს ძვირფასი ადგილები ერთი მეორეზე უცხო ტომის ხელში გადადის, სხვერპლათ იწირება და ფუჭდება. აი, რას სწერენ „მთიულის ამოძახილის“ მე 6№ში-: „თუ დრო არ არის, რომ ვუშველოთ “ბარბერინს, ყოველ შემთხვევაში ყოველივე ვიღონოთ, რომ ასეთი განზრახვა არ გამოერდეს. მოუწოდებთ ყველას, ვისაც ჩვენი ალპები უყვარს, დაუყონებლივ ჩაერიონ საქმეში და დაიცვან-დაიფარონ ბუნებრივ შვენიერება ჩვენი ქვეყნისა“. რედაქციაც თავის მხრით სამარცხვინო ბოძზე აკრავს სალვანის მცხოვრებთ რომელნიც წარმოუდგენელი უგუნურებით დასთანხმდენ ამ სამარცხვინო ვაჭრობაზე და ხუთ ფრანკიანში გასცვალეს ძვირფასი მდებარეობა ქვეყნისა. გაიხრიტე ყური, მკითხველო! ჩვენშიც გამოსთქვამენ ასეთ აზრებს, მაგრამ ალპების სილამაზის დაცვის სახით კი არა...

ბარბერინის გაყიდვის საკითხმა გამოიწვია მთელი ჟენევის მთიულთა ფედერაციის თხოვნა ვალეს სახელმწიფო საბჭოსადმი, რომ ბარბერინის გაყიდის ნება არ დართონ და თუ, სამწუხაროთ, მაინც გაიყიდება, სახელმწიფო საბჭომ პარიზის ელექტრო-ტეხნიკურ საზოგადოებას სპეციალური [illegible] ასცდეს ბარბერინს დეფიგურაცია (სახის შეცვლა) [illegible] ასეთი ამბები ხდება იმ ქვეყანაში, საიდანაც სამშობლოს უარყოფა ვისესხეთ. ნათქვამია: „წყალტუბელ ლობიოს, წყალტუბელი წყალი მოხარჩავსო“ და რადგანაც სამშობლოს უარყოფა ევროპაში ვისწავლეთ, მისი დაცვა და სიყვარულიც ევროპაშივე ვისწავლოთ, თვარა ყოველივეს დაკარგვას შემდეგ, გვიან იქნება ებრაელებივით ვიძახოთ: „იმ კიშ კოხუხუ იერუშელაიმ, კიშ კახ იუმინი“*)...

ასე უყვარს ალპინისტ-პროლეტარს მისი სამშობლო და მედგრათ იცავს მის ბუნებრივ სიმშვენიერეს. ერთი დიდი ნიმუში, რომ პროლეტარიატს სამშობლო აქვს და მას ყოველი მხრით დაცვას ცდილობს, გახლავთ მთელი შვეიცარიის ერის ეროვნული მანიფესტაციები სან-გოტარის ხელშეკრულობის დამტკიცებით გამოწვეული, სადაც ჟენევის ყველა ალპინისტი ღებულობდა მონაწილეობას. ჯერ სან-გოტარის ხელშეკრულობა დამტკიცებული არ იყო, რომ ალპინისტები მეუბნებოდენ: „თუ ღმერთი გაუწყრა ჩვენს დეპუტატებს და ხელშეკრულობაზე ხელი მოაწერეს, მთელი შვეიცარია ფეხზე დადგებაო; და მართლაც ასე მოხდა. სან-გოტარის ისტორიამ შვეიცარიის ხალხს ამცნო, რომ მათი კანონმდებლობა უნაკლულო არ არის და ამისათვის ცდილობენ, რომ ფედერატიულ საბჭოს ნება არ ქონდეს ერის დაუკითხავათ საერთაშორისო ხელშეკრულობების დადებისა. ასეთია ფხიზელი ერი და ფხიზელი პროლეტარიატი სამშობლოს დაცვის საქმეში.

ბევრს ალპინისტს ვიცნობ. ხშირათ ვბაასობთ შვეიცარიაზე და საქართველოზე. მე მათთან მსჯელობაში ძველი დასელი ვარ... ალპინისტები იცნობენ საქართველოს მინერალოგიის პროფესორის დიუპარკის მეოხებით და უკვირთ რომ ტურფა-მშვენიერ სამშობლოზე ცივ გულს ვიჩენ. ერთმა ასე მითხრა: „არ დაივიწყოთ, მეოცე საუკუნეში ვართ, თუ სიცოცხლე გინდათ მაინც სისხლი გაირთვითო“.

ლავრენტი მელაძე.

ჟენევა, 17 ივლისი ახ. სტ.

*) ბევრს აქ. კლუბს მთის ყვავილების სახელი ჰქვია.

*) თუ დაგივიწყო იერუსალიმ, დავიწყებულ იქმნეს მარჯვენეცა ჩემი.

მშრომელი ხალხი.

მუშაობის დაწყება. იაროსლავში ასანთის ქარხნის მუშების ერთმა ნახევარმა სამი კვირის გაფიცვას შემდეგ მუშაობა დაიწყო. გაფიცულთა მოთხოვნილების უმნიშვნელო ნაწილი დააკმაყოფილეს. თვიურ მომუშავეებს თვეში მანეთი მოუმატეს.

თან ნახავთ სამ მიჯაჭვულ ლომს: ა ქვია შური, მეორეს—სიღარიბე, ეს—ეჭვი. ლომები საშინელი ბღავით მოგვარდებიან, მაგრამ ნუ შეებით, სასახლეში ვერცხლის ოთახში ს სამფეხზე, რომელიც ვარსკვლავთაა მოჭედილი, წმინდა, გაუქრობელი ცეცხლი ღვივის. გახსოვდეთ ჩემი ვები: თქვენგანი ვინც აანთებს ამ ლით სანათურს და ისე დაბრუნდე-ნ, ის იქნება ჩემი მემკვიდრე“.

ნემ კოსტიას ხელი მოხვია და პახს ცეცხლი მოუკიდა. ბოხანინი და ა ყურადღებით ისმენდენ მის ზღა- ბოხანინმა ხელითაც კი დაიჩრდილა ები, რათა უკეთ დაენახა ხოლშჩევ-ი.

დგენ ხელმწიფის შვილები გზას. წა- უმცროსი ვაჟიც. კარის კაცები არ დენ გამგზავრებას, სულ ეუბნებოდ- ახალგაზდა ხარ, სუსტი, ავათმყოფი, ერ შესძლებ უფროსებთან სიარულ- მაგრამ მან უპასუხა: „არა, მეც მინ-ვიდე მარმარილოს სასახლეში და ჩემი სანათური წმინდა ცეც- გაემგზავრენ. ბევრი იარეს, თუ მივიდენ ტყესთან. უფროსმა სთქვეს: „ტყეში გავლა საშიშია, და გზაც შორაა; გარს შემოვუარ ტყეს, იქნება, სხვა გზა მოვნახოთ“. სმა კი სთქვა: „თქვენ, ძმებო, ც გსურთ, ისე მოიქეცით, მე კი პირდაპირ წავალ, რადგან ტყით სხვა გზა არ არის. ძმებმა უპასუხეს:

„შენ ქარაფშუტა, ნაცარქექია ხარ, რა უნდა გითხრას შენ კაცმა! ან მხეცები შეგჭამენ ტყეში და ან თვითონ მოკვდები შიმშილით“. კარგი...

წავიდა უმცროსი, მიდის ერთი დღე, მეორე, მიდის მესამე. ტყე თანდათან უფრო ხშირია, ეკლიანი ჩირგვები პირის სახეს უკაწრავენ, ტანისამოსი ეხევა, მგლები მიბლავიან კვალდაკვალ, მაგრამ ის მაინც მიდის. ხეებზე მწვანე თმიანი ლეაბი კისკისობენ და თავისკენ იპატიჟებენ: „მოდი ჩვენთან, სად მიდიხარ? არავითარი მარმარილოს სასახლე არ არსებობს. ზღაპარია ყველაფერი, სულელი და მეოცნებე კაცის მოჭორილი ამბავია. მოდი ჩვენთან. ჩვენთან მხიარულათ და უდარდელათ იცხოვრებ. ჩვენ დაგიტკბობთ ყურთა სმენას მუსიკითა და სიმღერით. მიდი ჩვენთან!“ მაგრამ მეფის შვილი ყურს არ უგდებს, მიდის... ბოლოს ცხენიც მოუკვდა. ტყე კი თანდათან ხშირდება, ყოველ ნაბიჯზე გაუვალი ტბები, მაღალი ხრამები, ულრანი... დაუძლურდა მეფის შვილი. დაეცა მიწაზე, თითქოს კვდება კიდეც. ალბათ არავითარი მარმარილოს სასახლე არ არსებობს—გაიფიქრა მან,—სჯობდა სრულიად არ წამოვსულიყავი აქეთ, დარჩენილვიყავი ალებთან. თვარა ახლა ასე ტყეულ უბრალოთ ვიღუპები, დამმარხველი კაციც კი არავინა მყავს... გაიფიქრა თუ არა, უეცრათ გამოჩნდა ფერია, ფიფქი თოვლსავით თეთრათ შემოსილი და ეუბნება: „იმედს ნუ კარგავ, მეფის შვილო, ბედს ნუ ემდური, მომკიდე ხელი!“ მეფის შვილმა მისცა ხელი და მაშინვე იგრძნო შვება, ადგა და გაყვა მშვენიერ ფერიას. მზადაგზა როცა ღონე გამოელევოდა და ის იყო, უნდა დაცემულიყო, ფერია უფრო მაგრათ უჭერდა ხელს. მეფის შვილიც ძალას იკრებდა, მიდიოდა, და ებრძოდა სისუსტეს“.

ხოლშჩევნიკოვი შეჩერდა...

— მერე, მერე, მამა?—კითხა, კოსტიამ და გულდასმით დააცქერდა მამას თავის დიდი, შავი თვალებით.

ივანემ თმაზე ხელი გადაისვა. იმის ხმაში თითქმის სიამაყე იʹმოდა.

— მივიდა მეფის შვილი სასახლეში არ შეუშინდა იმ საშინელ ლომებს: ეჭვს, სიღარიბესა და შურს, რომელიც კარებთან იყვნენ მიჯაჭვული. მას თან მისდევდა მშვენიერი ფერია.

მან აანთო სანათი წმინდა სასხვერპლოდან, რომელიც თვალ-მარგალიტით იყო მოჭედილი და წაიღო თავის სამეფოში. ლომები გაწვენ მიწაზე, როგორც ერთგული ძაღლები და ლოკავდენ მის ნატერფალს, ტყე ირღვეოდა და გზას აძლევდა, ფერიასკი მშვენიერ დედოფლათ გადაიქცა და სამუდამოთ ხელმწიფის შვილთან დარჩა.

რაც შეეხება დანარჩენ ძმებს, ზოგს ბნელი გზის შეეშინა და შეჩერდა, ზოგი დაბრუნდა შინ, და ყველა ხელცარიელი. მთელი სამეფო მათ დასცინოდა. უმცროსი კი თავის ფერიასთან ერთად ცხოვრობდა ბედნიერათ, და კარგათ, ასე, ჩემო კოსტია!

— მეტი არაფერი, მამა?—იკითხა გულდაწყვეტილის ხმით ბავშმა, და ნელნელა ჩამოუცოცდა მამა მის მუხლიდან.— მეტი არაფერი, ჩემო კარგო. წადი ახლა, ჩემო პატარა მეფის შვილო, და დაიძინე, გამოეთხოვე დედიკოს და გრიშას.

ზღაპარი არ ვარგა,—სთქვა ბავშმა, მაგრამ ადგა და აკოცა დედას, რომელმაც სიყვარულით პირჯვარი გადასწერა, შემდეგ ბახანინს აკოცა, მოკიდა ხელი მამამისს და წავიდა თავის ოთახში.

ძიძის დახმარებით ხოლშჩევნიკოვმა გახადა კოსტიას და ჩააწვინა. ოთახში ბნელოდა. სუსტათ ციმციმებდა კანდელი ხატის წინ და მისი მოციმციმე ნაპერწკალი დაბურული წმინდანის ოქროს სამოსელზე კრთოდა. კოსტია გადაბრუნდა მარჯვენა გვერდზე, ორივე ხელები ამოიდო ლოყაში და იკითხა:

— შენ, მამა, სრულად მოყევი ზღაპარი, ბოლომდი?

— სრულად, კოსტია! როგორ, რათ კითხულობ?

— ისე. სად არის ახლა ის მეფის შვილი?

— მეფის შვილი? ჯერ ის მეფეთ არ გამხდარა, მაგრამ ფერიაზე ჯვარი დაიწერა და მათ პატარა ვაჟიც ყავთ. აი, ჩემი კოსტიას მზგავსი...

— რათ ეძახოდენ, მამამის ნაცარქექიას?

— იმიტომ, ჩემო კარგო, რომ ის იყო სულ უბრალო კაცი და ღარიბი. მართლაც და ნაცარქექიათ დარჩებოდა, მშვენიერ ფერიას რომ არ შეხვედროდა. გზა დაბნეოდა, მხეცები მას...

ღრმა, თანასწორი სუნთქვა კოსტიასი მოწმობდა, რომ მას ჩაეძინა და არ გაუგონია თავის კითხვაზე პასუხი.

ხოლშჩევნიკოვმა პირჯვარი გადასწერა ვაჟს და ჩუმათ, ფეხაკრებით გავიდა ოთახიდან აივანზე.

არც ლილიას და არც ბახანინს არ გაუგონიათ მისი ფეხის ხმა. ქალს თავი დაედვა მისთვის მხარზე და ოდნავ გაღებულ ტუჩებს არიდებდა მის კოცნას. შავი კუკული და ქერა ხუჭუჭა თმა ერთად შერეულიყვენ... ეტყობოდათ, რომ ლილიას წინააღმდეგობა ორივეს აღელვებდა: ქალს ფერი დაკარგოდა და ბოხანინის შავგრემან პირის სახეზე კი ხვეწნა-მუდარა იყო გამოხატული. ბოლოს, თითქოს ძალაშიხდილი, გაშმაგებული, ოხვრით დაეყრდნო ტუჩებზე და თავდავიწყებით მოხვია კისერზე თავის მშვენიერი, თლილი, ტიტველა მკლავები...

ზღაპარი გათავდა...

გოგუცა.

ადესა 1913 წ:

მიღებულია:
რკინის კოჭები შენობისთვის (Двутавровыя балки)
ნამდვილი ბახმუტის ალიბასტრი.
✦✦ იყიდება ზომიერ ფასათ ✦✦

სავაჭრო სახლი
ი. გოკიელის შვილების
ქუთაისში.

ბორჯომის წყალი
1/2 ... 25 კ. ... 2 მ. 40 ...
ნარზანი დ...
ტუკი № 20 ...

პროტესტი ომის წინააღმდეგ. პეტერბურგის მუშებმა ომის წინააღმდეგ პროტესტის გამოსაცხადებლათ კრებები გამართეს და ომის საწინააღმდეგო რეზოლუციები გამოიტანეს. რეზოლუციები მრავალი მუშის ხელმოწერით სოც.-დემ. ფრაქციას გაეგზავნა.

გაფიცვები პეტერბურგში. პეტერბურგში 11 ივლისს გაიფიცა 6 მარმარილოს სახელოსნოს მუშები, 11 სადურგლოსი და რვა საზეინკლო სახელოსნოსი. გაფიცულთა რიცხვი 600 კაცს აღემატებოდა.

მუშათა კრება. ლითონის ქარხნებში მომუშავეთა საერთაშორისო კრება მოხდება აგვისტოში. კრების ადგილათ ბერლინი არის დანიშნული. პეტერბურგის მუშებს ამ კრებაში მონაწილეობის შესახებ თათბირი აქვთ.

რუსეთი.

ათონის ბერები. ათონში დაპატიმრებული ბერები სტამბოლს მიაყვდათ, მაგრამ პეტერბურგიდან მოსული ბძანების თანახმათ ადესაში წაიყვანებენ. გადაწყვეტილი ქონდათ ბერების სევასტოპოლში გაგზავნა, და უკანასკნელ ხანებში ეს გადაწყვეტილებაც შესცვალეს. ადესაში მათ მიიყვანს გემი „ხერსონი". გემს პირდაპირ ნავსადგურზე არ მოაყენებენ, ცოტა მოშორებით გააჩერებენ და იქიდან ნავებით გადმოიყვანებენ. კერძო პირთ გემთან არ გაატარებენ. მათ თავის ადგილზე პოლიციელთა გაძლიერებული რაზმი მიიყვანს. გრადონაჩალნიკს შინაურ საქმეთა მინისტრისგან მიღებული აქვს ცნობა თუ რა ღონისძიება მიიღოს ბერების წინააღმდეგ. ამბობენ ბერების ერთ ნაწილს შორს, ჩრდილოეთის მონასტრებში გაგზავნიანო.

ხარკოვის ფარული პოლიცია. ხარკოვის ფარული პოლიციის საქმეთა რევიზია გძელდება. პოლიცმეისტერს, რომელიც რევიზიას ახდენს, წარუდგა ვინმე ჩეკრასოვი და უთხრა: ყავახანაში ფარული პოლიციის წევრმა დამაპატიმრა იმის გამო, რომ მისი თხოვნა ქრთამის მიცემის შესახებ ვერ ავასრულეო. დაპატიმრებულს მცემეს მანამდი, სანამ აზროვნება არ დამეკარგაო. ფარული პოლიციის აგენტებმა წამართვეს ფულიცო, დასძინა მან.

ღვინით სავაჭროები 1913 წლის მაისში სახაზინო ღვინით სავაჭროებში გაყიდულა 8,234,247 ვედრა სასმელი. წარსულ წელთან შედარებით ამ წელში 296,578 ფუთი მეტი გაყიდულა. ხაზინას მაისში სასმელების გაყიდვისგან შემოსვლია 70,571,118 მანეთი. წელს გაცილებით მეტია სასმელების გაყიდვისაგან შემოსული ფული.

უმაღლესი კურსები. ქალთა ბესტუჟევსკის უმაღლეს კურსებზე თხოვნებს 1 აგვისტომდი მიიღებენ. დღემდი თხოვნა ათასამდი პირს შეუტანია. ებრაელებს წელს არ მიიღებენ კურსებზე.

უცხოეთი.

არეულობა ჩინეთში. პუკოურის რაიონში ჩრდილოეთლებმა გაიმარჯვეს. სამხრეთლები 22 დღეა იბრძვიან. მათი ზარალი დიდია. 11 ივლისს სამხრეთლები იარაღის საწყობს დაესხენ, მაგრამ იგინი უკუაქციეს. ჩინეთის ქალაქების ერთმა ნაწილმა თავი დამოუკიდებლათ გამოაცხადა. ნაციონალური პარტიის წევრთა კრებამ შემდეგი რეზოლუცია გამოიტანა:—დღევანდელი სამოქალაქო ომი მთავრობის მიერ კონსტიტუციის წესების დარღვევამ გამოიწვია. ხუთი სახელმწიფოს ბანკირთაგან აღებული სესხი პარლამენტის ნებართვით უნდა მომხდარიყო. ბძანება, რომელსაც მთავრობა სცემდა, პროკურორის ხელმოწერილი და პარლამენტის მოწონებული უნდა ყოფილიყო.

ჩინეთის ჯარი ტიბეტში. აღმოსავლეთ ტიბეტში ჩინეთის ჯარი უცხო სახელმწიფოთა ქვეშერდომებს არბევს და ხოცავს. ამის გამო უცხოელები იძულებული არიან ჯარის მოახლოვებას გაექცონ, როდესაც გაქცევას ვერ ახერხებენ თვითვე თავის ცოლშვილითვარდებიან ცეცხლში. ჩინეთის ჯარს წინააღმდეგობას უწევს ტიბეტის თავისუფალი ჯარისკაცები. ამათ მიერ ჩინეთის ჯარი რამდენჯერმე დამარცხდა.

საფრანგეთი და ესპანიის რკინისგზები. ამ რამდენიმე დღის წინათ, ესპანიის რკინისგზა, მადრიდსა და გიბრალტარს და გიბრალტარსა და ალჟესირას შუა, საფრანგეთის კომპანიის ხელში გადავიდა. ეს გზა წინათ ინგლისელებს ეკუთვნოდა და მათ დიდ ზარალს აძლევდა. მოგებას იგი არც ფრანგებს მისცემს, მაგრამ საფრანგეთს მოგების მიზნით არ შეუძენია რკინის გზა. მას პოლიტიკური მიზანი ამოქმედებდა ამ შემთხვევაში.

ომის ამბავი.

რუმინიის წინადადება. ბალკანეთის ყველა სახელმწიფოს რუმინიამ წინადადება მისცა:—საომარი მოქმედება შეაჩერეთ და ბუქარესტში საზავო მოლაპარაკების გასამართავათ წარმომადგენლები გამოგზავნეთო. რუმინიის წინადადებას რუსეთი აფრთოვანებით მიეგება, საბერძნეთი უარს აცხადებს წარმომადგენლის ბუქარესტში გაგზავნაზე.

საფრანგეთის რჩევა. საფრანგეთის გარეშე საქმეთა მინისტრმა პიშონმა საბერძნეთის ელჩს უთხრა, საბერძნეთმა თავის მოთხოვნილება უნდა შეამციროსო. საფრანგეთის სურვილია ბულგარეთში მცხოვრებ ბერძნებს განსაკუთრებული გარანტია მიენიჭოს. რაც შეეხება ბულგარეთიდან კონტრიბუციის მოთხოვნას საფრანგეთი ამის წინააღმდეგია. ყველა სახელმწიფომ იცის თუ ბულგარეთი ფინანსიური მხრით რა მდგომარეობაშია და ამის გამო არავის ნებას არ მისცემს, რომ იგი მთლად გაალატაკონ.

პორტას პასუხი. ბულგარეთმა ოსმალეთს ადრიანოპოლის აღების გამო პროტესტი განუცხადა: დიდმა ვეზირმა სასწრაფოთ მოიწვია მინისტრთა საბჭოს კრება და ხსენებული პროტესტი წაუკითხა მას. კრება ექვს საათს გაგძელდა. კრებამ გადასწყვიტა ფაქტი ადრიანოპოლის აღების შესახებ დაადასტუროს. თუ ბულგარეთიც დაადასტურებს ამ ფაქტს, მაშინ ოსმალეთი თავის ჯარის მოძრაობას შეაჩერებს, ამის გამო პორტამ ბულგარეთს სთხოვა 24 საათის განმავლობაში პასუხი შემოსთვალეო.

ოსმალეთის ჯარი. ბულგარეთის წინააღმდეგ მებრძოლი ოსმალეთის ჯარის რიცხვი 200 ათას აღემატებოდა. ოსმალეთს ბძანება მოუხდენია მცირე აზიის სამი კორპუსის ჯარის კაცთა მობილიზაციის შესახებ. ადრიანოპოლში ოსმალეთმა 20 ათასი ჯარის კაცი დასტოვა, დანარჩენი მუსტაფ-ფაშას წავიდა.

რაჭა.

ღ. ონი. გაზეთ „იმერეთი"-ს მე-87 ნუმერში მოთავსებულია ბ. ბზვანელის წერილი შესახებ ონის მეორეკლასიანი სამოსწავლებლო სასწავლებლისა, რომელშიც სხვათა შორის ნათქვამია: „მეთვალყურეს (ავერკიევს) წელს მაისის დამლევს დაუთვალიერებია ეს შკოლა და უნახავს არასასურველ მდგომარეობაში მოსწავლეთა რიცხვის სიმცირის გამო: თითოეულ კლასში 20—25 მოსწავლეა, მესამე კლასში, გასათავებელ კურსზე, მომავალ სამოსწავლო წლიდან იქნება სამი მოსწავლე, რომელთაც საკუთარი მასწავლებელი უნდა ეყოლოს; იმისი (მეთვალყურის) შეხედულებით მოსწავლეთა რიცხვის სიმცირე უნდა მიეწეროს იმ გარემოებას, რომ რაჭა-ლეჩხუმის მკვიდრი სასწავლებელს გულგრილად ეკიდებაო"... არ მინდა დავიჯერო, რომ ეპარქიის მეთვალყურე იკადრებდა ასეთი ყალბი ცნობები მიეწოდებია საბჭოსათვის ონის სამოსწავლებლო შკოლის შესახებ, როგორც ეს მოხსენებულია ზემო მოყვანილ სტრიქონებში. განა შეიძლება არასასურველი მდგომარეობა ეწოდოს „მოსწავლეთა რიცხვის სიმცირისა გამო" იმ სასწავლებლის მდგომარეობას, სადაც, მიუხედავათ იმისა, რომ სწავლა გაიხსნა ყოვლად უმზგავსო დროს, სახელდობრ შუა ოქტომბრის შემდეგ, ასორმოცდაათამდი მოწაფეა და სამოცზე მეტი მთხოვნელი უადგილობის გამო შკოლის გარეთ დარჩა, რადგან მსურველები იყვნენ უმეტესათ დაბალ განყოფილებათათვის?! ნუთუ საკმაო რიცხვი არ არის, მაგალითად, 1 და 2 განყოფილებისთვის „70" ბავში, 3 და 4-სათვის „41", პირველი კლასისთვის (განსაკუთრებით პირველ წელს) „21"?!

ვგონებ ასეთ რიცხვს მოსწავლეებისას არ უნდა ეწოდოს „არასასურველი მდგომარეობა"! ხოლო, თუ კი სწავლააღზრდის საქმეს შევეხებით, აქ ჩვენ თვით ეპარქიის მეთვალყურის შენიშვნა შეგვიძლია დავიმოწმოთ შკოლის სარევიზიო წიგნში, თუ ეს საჭიროებამ მოითხოვა.

რაც შეეხება იმას, რომ მესამე კლასში მხოლოდ სამი მოსწავლე გადავიდა, რომელთაც საკუთარი მასწავლებელი უნდა ეყოლოთო, ამის შესახებ უნდა ვსთქვათ, რომ, რამდენათაც ვიცით, ამალლებაში და ალისუბანშიც ხშირი ყოფილა მაგალითები, რომ სამ-ოთხს გაეთავებიოს კურსი და ნუთუ მარტო ონის შკოლას უნდა ჩაეთვალოს ეს გარემოება მომაკვდინებელ ცოდვათ, განსაკუთრებით თავის არსებობის პირველ წელში მაინც?! ამასთან არავითარი საკუთარი მასწავლებელი საჭირო არაა შტატით.

აშკარა საქმეა, რომ, უკეთუ შკოლა იხსნება ხალხისთვის, ყველაზე უფრო საჭირო იგი რაჭაშია, ხოლო თუ სხვა მოსაზრებაა, ქუთაისში გახსნა უფრო ხელსაყრელი იქნება.

ონის სამასწავლებლო სასწავლებლის გამგე, ღვდ. **ლონგინოზ კვიკვიძე.**

ზემო-იმერეთი.

სოფ. კაცხი. 1913 წელში კაცხის სასწავლებლის საპატიო მზრუნველმა თავ. დ. ი. ლეონიძემ და მე შუამდგომლობა აღვძარით სამოსწავლო მთავრობის წინაშე, რათა ამ სოფელში გახსნილიყო ქალთა სასწავლებელი, ვინაიდან აქ არსებული ორკლასიანი შერეული შკოლა ორივე სქესის მოწაფეებს ვერ იტევდა. სამოსწავლო მთავრობამ შეიწყნარა ჩვენი შუამდგომლობა და დაგვრთო ნება სასწავლებლის გახსნისა პირველ იანვრიდან მდგომარე 1913 წ., იმ პირობით, რომ ხალხმა მისცეს სასწავლებელს შენობა, რომლის ასავებ ხარჯის მესამედს იძლევა სამოსწავლო მთავრობა. დანარჩენ ხარჯებსაც კისრულობს ხაზინა, რისთვისაც იძლევა ყოველ წლიურათ 1,300 მ. ასე რომ, საზოგადოებას არავითარი ხარჯი არ მოეთხოვება შემდეგ. შკოლაში ექნება ადგილი, როგორც საზოგადო განმანათლებელ საგნებს, აგრეთვე ხელთსაქნარს, რაც აუცილებელი საჭიროება არის ამ სოფელში. ეს იმისთანა ბედნიერებაა ამ საზოგადოებისთვის, როგორსაც ქუთ. გუბერნიის ჯერ არც ერთი საზოგადოება არ მოსწრებია. მაგრამ, ჩვენდა სამწუხაროთ, ამ მიზნისთვის შეკრებილ ყრილობაზე გამოჩნდნენ რამდენიმე ბნელი ძალები, რომელთაც ენა უფრო გძელი აქვთ გამჭრიახობაზე და დაიყვირეს: „არ გვინდა"; ამას, რასაკვირველია, აუწონ-დაუწონლათ ბანი მისცეს დანარჩენებმა და ასეთი საქმე უარყვეს. ამ საქმისთვის ერთხელ კიდევ იქნება მოწვეული ყრილობა, რომელზედაც დაესწრება ბ-ნი შორაპნის მაზრის მომრიგებელი შუამავალი თავ. ი. მ. წერეთელი, რომელიც, იმედია, დაწვრილებით აუხსნის ხალხს ამ კეთილი და სასარგებლო დაწესებულების მნიშვნელობას და დააგვირგვინებს ამ საქმეს. საზოგადოებასაც ვუსურვებ არ აყოლოდეს ბნელ ძალებს, რომელნიც 10—20 მანეთობით დახარჯვენ ქეიფსა და ცუდ საქმეში და სასწავლებლის წინააღმდეგ კი ასე უაზროთ ყმედობენ! საზოგადოებისგან მით უფრო არ არის ეს საქმე უარსაყოფელი, რომ არავითარი ახალი ხარჯის გაღებას არ მოითხოვს, გარდა სასოფლო სამართველოს შენობის დათმობისა, რადგან ეს უკანასკნელი, თანახმათ ბ-ნი გუბერნატორის განკარგულებისა, ახალი უნდა ააგონ უსათუოდ.

კაცხის სასწავლებლის ზედამხედველი ის. დგებიძე.

ნარევი.

მებრძოლი სუფრაჟისტკა. ინგლისის სუფრაჟისტი ქალები დასახული მიზნის განხორციელებაში დიდ ენერგიას იჩენენ. მათ ბრძოლას ტრაგიკულ მხარეებთან ერთად აქვს სასაცილო მხარეც. ამ რამდენიმე ხნის წინათ სუფრაჟისტმა ქალმა ედინა—რიგბამ დასწვა მილიონერი ლევერის სახლი. ცეცხლის დროს დაიწვა სამხატვრო კოლექცია 200 ათასი მანეთად ღირებული. ედინ-რიგბი სასამართლოში გამოტყდა და შემდეგი სთქვა:—მე მინდოდა ერთხელ კიდევ დამემტ... ის ჭეშმარიტება, რომ სუფრაჟის... ლებთან ბრძოლა ამაოა, ჩვენ შე... რომელი სახლიც გვინდა დავსწვა... როგორც პირადათ მე გავუჩინე ... ლევერის სახლს. ერთი მინდა ... ლევერს რომელი ერჩია მის სახლ... მუზეუმი ყოფილიყო თუ ფერფლ... ულიყო და ამით მოეგონებია ... ხალხისთვის, ისე მეფისთვის, რომ ... ონი ინგლისელი ქალი ელის ... უფლების მინიჭებას. ლევერი ... ლოს დარბაზში არ იყო და ... კითხვა უპასუხოთ დარჩა.

სომეხთა ემიგრაცია. ემიგრაცია ... დება, როგორც ოსმალეთის ... შორის, ისე რუსეთისაც. რუსეთ... დიდძალი სომხობა ესახლება ამერ... ნიუ-იორკში გემს ყოველ დღე ... 30-ამდი 100-ამდი რუსეთიდან ... სომეხი. უკანასკნელ ორ თვეს ნიუ... მივიდა 400 რუსეთელი ... კავკასიის სომხურ გაზეთებისა... ბით კავკასიელი სომხები ხშირათ ... ლობით ესახლებიან. სომხების ემიგ... 1996 წელს დაწყებულა. ამ წელს ... ციხის დუხობორებს შორის ემიგ... ძლიერ გაძლიერებულა. 1896—8 ... ამერიკის შეერთებულ შტატში 6500 ... მალეთიდან გადმოსახლებული სომ... ფილა, ხოლო რუსეთიდან გადმოსახლ... ბული კი 15. სომხების გადასახლ... კავკასიაში ვაჭრობა-მრეწველობის ... მამ გამოიწვია. უკანასკნელ წლებ... ველ წლიურათ რუსეთიდან 1200 ... ხი ესახლება ამერიკაში. მალე ამერიკა... რუსეთიდან გადასახლებულ სომეხთა რ... ხვი 10 ათასამდი ავა.

რედაქტორ-გამომცემელი გ. ჭელიძე.

რკინის გზა

ქუთაისიდან მიდის.		ქუთაისს მოდის.	
თფილისს:	სახალხო 5 ს. 10წ. დ.; სახ 10 ს. 6 წ. დ.; ფოშტ. 11 ს. 55 წ. დ.; სახ. 11 ს. 27 წ. ღ.	თფილისიდან:	სახ. 7 ს. დილ.; სახ. 8 ს. 26 ... სალ.; ფოშტ. 6 ს. 56 წ. სალ... სახ. 1 ს. 26 წ. ღამით.
ბათომს:	სახ. 5 ს. 10 წ. დ.; სახ. 7 ს. 5 წ. სალ.; სახ. 11 ს. 27წ. ღ.; ფოშტ. 5 ს. 21 წ. დ.	ბათომიდგან:	ფოშტ. 1 ს. 20წ. დღ.; სახ. 11 ... 14 წ. დ.; სახ. 1 ს. 26 წ. ღ.; ... 7 საათ. დილ-
ფოთს:	საავარაკო 4 ს. 22 წ. დ.; სახალ. 5 ს. 10წ. დ.; ფოშტ. 5 ს. 21წ. სალ.; სახ. 7 ს. 56 წ. სალ.	ფოთიდან:	სააგ. 10 ს. 3 წ. დილ.; სახ. 1... 20 წ. დ.; სახ. 1 ს. 26 წ. ...
შორაპანს:	საავარ. 4 ს. 57 წ. დღ.	შორაპნიდან:	სააგ. 9 ს. 31 წ. დღ.
ტყიბულს:	სახ. 7 ს. 50 წ. დილ.; სახ. 3 ს. 45 წ. დღ.	ტყიბულიდან:	სახ. 5 ს. 11 წ. დღ. სახ. საათ. 9 წ. დილ.

აბანო
ძმ. ყორყოლაძეებისა
მიმართეთ პირდაპირ 15 მაისიდან გაიხსნა შესანიშნავი მადნეული წყ...
შემოწმებულია და გამოირკვა, რომ ეს მადნეული წყალი კურნავს სხვა...
სენისაგან, როგორც არის: ქარები (რევმატიზმი) კუჭის და თავის ტკ...
ნერვების სისუსტე და სხვ. წყალი ცივი და თფილიც. ფასი ხელმისაწვდომი...
სილის რკ. გზ. სადგურიდან ორმოცდაათი საჟენის მანძილზეა. იქვეა სუფ...
ნა და სასმელსაჭმელი.

გ. გორდაძის და ს. წერეთლის
ერთად ერთი წარმომადგენელი ქუთაისის გუბერნიაში, ბათომის და სოხუმის ...
უმაღლესი სასახლის გოფმეისტერის, იური სტეფანეს ძის ნეჩაევ-მალცევის ბემსკ...
ბის ქარხნის, მიაქციეთ განსაკუთრებული ყურადღება მინის ყუთზე ნიშანს „БЕМСКО...
რკინეულობის მაღაზიაში იყიდება:
საუკეთესო
ქარხნებისგან
მიღებული რკინეული
საქონელი: კარის, ფანჯრის
და ღუმელის მოწყობილობანი;
სადურგლო ხელსაწყობი, ფანჯრის
მინები, რკინის ნიჩბები, ლურსმანი, მავთული, ყოველგვარი სალებავი წამალი,
ელექტრონის ზარის მოწყობილებანი, შპალიერი,
ცემენტი, ემალიანი ქურქლები, ასფალტი, და სხ.
ვაჭრობა პარტიით და წვრილათ ხელმისაწვდომ ფასათ.
ქ. ქუთაისში, საკუთარ შენობაში, მიხეილის ქუჩაზე № 65.

ელექტრო-საბეჭდავი ფირაძის და კარნაუხოვისა.